

Koördynatorzy projektu:



Kielce



# Kielce to MY

Lekcje samorządowe



✓ **Scenariusz zajęć dla  
uczniów klas I-III  
szkół podstawowych**

## **Kielce - to my**

### **Scenariusz zajęć polonistyczno – społecznych dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej**

**Cel ogólny: Rozbudzanie przynależności terytorialnej do swojego miasta.**

#### **Cele operacyjne:**

Uczniowie po zakończeniu zajęć:

- rozumieją ideę i rolę samorządu terytorialnego na przykładzie samorządu szkolnego,
- potrafią wskazać ważne działania w budowaniu samorządności swojego miasta,
- rozumieją rolę współpracy w życiu społecznym,
- mają poczucie przynależności do swojego miasta,
- utożsamiają się ze swoim miastem i jego tradycjami,
- znają osoby i instytucje odpowiedzialne za ważne decyzje w Kielcach.

#### **Metody:**

1. Podające (opowiadanie, wyjaśnianie).
2. Poszukujące (dyskusja, zabawy ruchowe).
3. Ekspresyjna (tworzenie sztuki).
4. Problemowa (samodzielne dochodzenie do wiedzy).

#### **Formy:**

1. Praca z całą grupą.
2. Praca dzieci w grupach.
3. Praca indywidualna.

**Środki dydaktyczne:** mapa myśli, prezentacja, tekst legendy o powstaniu Kielc, krzyżówka z pytaniami, rysunek *Drzewko decyzji*, mapa Polski, rozsypanka literowa, kartki z pytaniami P/F, kocyk lub chusta animacyjna, herb Kielc – kolorowanka.

#### **Przewidywany czas trwania: 5 h.**

Scenariusz został przygotowany na pięciogodzinne zajęcia, które pomogą zintegrować dzieci, pokazać jak ważny jest zespół, jak różnie mogą myśleć i jak ich decyzje są ważne w społeczności, w której uczą się i mieszkają.

## Przebieg zajęć

### 1. Wprowadzenie

**Cel:** Wprowadzenie i zaciekawienie tematem

**Metoda:** Pytania otwarte, praca z mapą Polski

Na dzisiejszych zajęciach będziemy rozmawiać o naszym mieście i jego mieszkańcach. Dowiemy się, czym jest samorząd miejski oraz w jaki sposób my, mieszkańcy mamy wpływ na działania, które realizowane są w naszym mieście. Uświadomicie sobie, jak ważna jest współpraca w grupie oraz to, że każdy z nas może przyczynić się do rozkwitu naszego miasta. Będziecie pracować z mapą Polski, aby przypomnieć sobie miejsce położenia Kielce na mapie Polski – **Załącznik 1. i 2. Załącznik 3. – informacja o Kielcach.**

Pytania do dzieci:

Jak nazywa się kraj w którym mieszkamy? (Polska)

Na ile województw podzielona jest Polska ? (16)

Jak nazywa się województwo w którym mieszkacie?

Wskażcie na mapie Polski, gdzie znajdują się Kielce? (załącznik 1.)

Odszukajcie na mapie Polski herb miasta Kielce (Załącznik 2.)

Ułóżcie z liter podpisy pod mapami Polski (Załącznik 1 i 2.)

Nauczyciel demonstruje na tablicy dwie mapy oraz rozsypankę literową. **Załącznik 1.** – Zaznacz kolorową kredką miejsce położenia miasta Kielce. Ułóż z rozsypanki literowej podpis swojego miasta. **Załącznik 2.** – Odszukaj herb miasta Kielce. Ułóż z rozsypani literowej nazwę kraju, w który mieszkasz.

**Załącznik 1.**



**E L K C I E**

**Załącznik 2.**



**L S P K A O**

**Podsumowanie:** Nauczyciel odczyta lub opowie najważniejsze informacje o Kielcach -

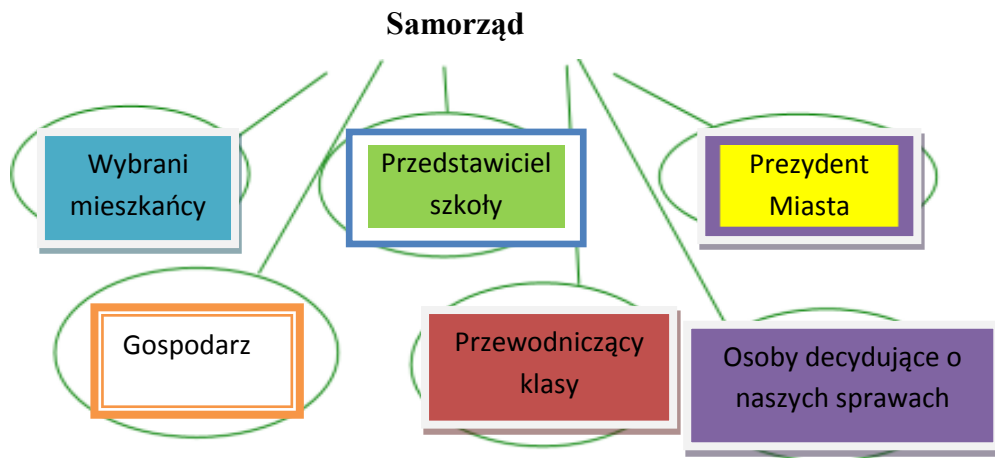
**Załącznik 3.** Następnie będzie zadawał pytania nawiązujące do tematyki zajęć, która dotyczy funkcjonowania samorządu w mieście.

✚ Pytania do uczniów:

- czego potrzebujemy, by miasto w którym mieszkamy, uczymy się, było miejscem bezpiecznym i przyjaznym dla wszystkich ? Proponowane odpowiedzi dzieci:
  - właściwych decyzji,
  - gospodarzy z ciekawymi pomysłami,
  - współpracy mieszkańców,
  - rozwiązywania trudnych sytuacji,
  - dbania o dobro wspólne,
  - szanowania się i słuchania głosu mieszkańców.
- Kto może sprawić, by w naszym mieście wszystko działało jak najlepiej? Proponowane odpowiedzi:
  - dorośli,
  - osoby kierujące miastem,
  - wszyscy mieszkańcy.
- Czego potrzebują osoby decydujące o sprawach naszego miasta? Proponowane odpowiedzi:
  - ciekawych pomysłów,
  - dobrej współpracy.
- Czy słyszeliście kiedyś słowo samorząd?, Kiedy?, W jakiej sytuacji? Proponowane odpowiedzi:
  - samorząd klasowy, szkolny,
  - samorząd osiedlowy,
  - samorząd miejski
- Co może oznaczać to słowo? (odpowiedzi nauczyciel może zapisywać na kartonie w widocznym miejscu – **Załącznik 4**).



## Załącznik 4. - przykład



- Kto może należeć do samorządu szkolnego ?
- Kto może należeć do samorządu miejskiego?
- ✚ Nauczyciel wyjaśnia znaczenie słowa samorząd i podsumowuje zadanie.

**Samorząd** to wybrani przedstawiciele spośród mieszkańców danego terytorium. Najbardziej wam znany jest samorząd szkolny, osiedlowy i miejski. W szkole, jak również w mieście istnieje samorząd. Osoby, które tam pracują są wybierani spośród całej społeczności szkolnej lub spośród grupy mieszkańców danego miasta. Samorzady miejskie wykonują zadania publiczne o znaczeniu lokalnym lub regionalnym, mające na celu zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców.

**Podsumowanie:** W Kielcach w istnieje samorząd miejski, który jest wybierany przez mieszkańców Kielc i reprezentuje interesy całego miasta. Ważne jest również zaangażowanie nas wszystkich w realizację naszych wspólnych spraw.

## 2. **Wszyscy jesteście potrzebni - zabawa ruchowa „Kocyk przyjaźni”**

**Cel:** Rola pracy zespołowej. Zmiana dynamiki pracy

**Metoda:** Zabawa ruchowa – „Kocyk przyjaźni”

- ✚ Uczniowie stoją na środku sali na obwodzie koła. Przed nimi rozkładamy koc lub chustę animacyjną. Dzieci stają na nim. Kiedy wszyscy zajmą miejsca – mówmy uczniom, że ich zadaniem jest odwrócenie koca na drugą stronę bez schodzenia z niego i dotykania podłogi. Cały czas każdy uczestnik zadania musi znajdować się na kocu. Kiedy jest więcej dzieci należy to ćwiczenie zrobić w dwóch grupach. Wykonanie tego zadania

należy nagrodzić brawami. Po tym ćwiczeniu należy porozmawiać z dziećmi, jak im się pracowało, czy to zadanie było łatwe, czy trudne i dlaczego?

✚ Nauczyciel kieruje pytania do uczniów w celu podsumowania zabawy:

- Czy to było łatwe, czy trudne ćwiczenie ? Dlaczego trudne?
- Jak przewróciliście koc?
- Czy wymyśliliście sposób rozwiązania tego ćwiczenia?
- W jakim celu rozmawialiście ze sobą ?
- Czy próbowaliście wielu rozwiązań?
- Kto przewodził w grupie?
- Czy słuchaliście się nawzajem?
- Czy sprawdzaliście wszystkie pomysły na odwrócenie koca?
- Gdybyśmy powtórzyli tę zabawę, co zrobilibyście inaczej?
- Jak efekty przynosi praca w grupie?
- Czy jest potrzebna praca grupowa ?

✚ Czy podobnie pracujemy w szkole, w urzędzie?

**Podsumowanie:** Praca w grupie lub zespole jest bardzo ważna i od jej wspólnych decyzji zależy szybkość i efektywność wykonania danego zadania. Pomysły każdej osoby były brane pod uwagę, aby ćwiczenie było wykonane. Podobnie pracujemy w klasie, w szkole, w urzędzie miasta lub innej instytucji. Zauważyliście, że bez wzajemnego słuchania się i bez podejmowania właściwych decyzji przez osoby, które były bardziej pomysłowe nie osiągnęlibyście tak szybko swoich celów. Praca grupowa, która przebiega w zgodzie i z szacunkiem do wszystkich uczestników zabawy ma szybszy finał.

### 3. Samorząd – to my

**Cel:** Działanie samorządu w mieście. Ustalanie zasad współpracy

**Metoda:** Dyskusja i działanie praktyczne – załącznik 5. i załącznik 6.

✚ Nauczyciel na podstawie informacji o działalności społecznej Janusza Korczaka wyjaśnia działanie samorządu miejskiego.

Wybitny polski pedagog, Janusz Korczak napisał, że **samorządność to właśnie praca**, żeby jednakowo dobrze działało się wszystkim, którzy razem pracują, uczą się i pół dnia razem spędzają, żeby jeden drugiego nie krzywdził, nie przeszkadzał, nie dokuczał, nie wyśmiewał, a przeciwnie, żeby świadczył przysługi, pomagał, opiekował się i pilnował

porządku. Samorządność poprawia atmosferę w każdej klasie, szkole i w mieście. Jest niezbędna do poczucia bezpieczeństwa, rozwoju i prawidłowego funkcjonowania każdego człowieka, małego i dorosłego.

✚ Nauczyciel zadaje pytania do uczniów;

➤ Jakie dwa słowa kryją się pod nazwą samorządność? Przykładowe odpowiedzi:

- sami rządząmy

➤ Co według was może oznaczać to słowo? Przykładowe odpowiedzi:

- decydujemy,
- współdecydujemy,
- odpowiadamy za swoje decyzje.

➤ Czy wy możecie decydować o sprawach ważnych w mieście? Przykładowe odpowiedzi:

- decydują dorośli,
- dzieci mogą pomagać w wyborze decyzji.

➤ Kto w waszej klasie jest przewodniczącym samorządu klasowego, kto szkolnego?

➤ Na czym polega wasza praca?

➤ Czy wasze głosy są brane pod uwagę?

➤ Czy wasze decyzje są omawiane, wpływają na podejmowane działania w szkole?

➤ Jak przedstawicie wasze postulaty i propozycje?

Proponowane odpowiedzi:

- odbywa się kampania wyborcza do Samorządu Uczniowskiego
- osoby z ciekawymi pomysłami mogą brać w nich udział.

➤ Gdzie zapisujecie swoje propozycje?

Proponowane odpowiedzi:

- na plakatach wyborczych,
- prezentujemy podczas spotkań i zebrań rady samorządu.

➤ Kto decyduje o wyborze uczniów do Samorządu Uczniowskiego?

Propozycje odpowiedzi:

- na początku wybierani są przedstawiciele samorządu klasowego, a ci kandydują do samorządu szkolnego. Reprezentantów do Samorządu Szkolnego wybierają wszyscy uczniowie.

✚ Podsumowanie: Nauczyciel wyjaśnia: Każda szkoła i społeczność ludzi, aby mogła dobrze funkcjonować musi mieć swój samorząd. W szkole jest to samorząd szkolny,

a w naszym mieście samorząd miejski. Samorząd szkolny to przedstawiciele uczniów i uczennic szkoły. Samorząd miejski to przedstawiciele mieszkańców danego terytorium, czyli naszego miasta. Na czele samorządu kieleckiego stoi Prezydent Miasta Kielc.

- ✚ Nauczyciel prosi o wpisanie do tabeli nazwisk przedstawicieli samorządu kieleckiego - Prezydenta Kielc, Zastępców i Skarbnika. **Załącznik 5. - przykład**










- ✚ Nauczyciel objaśnia zasady pracy samorządu na podstawie samorządu szkolnego.  
Przedstawiciele samorządu muszą mieć na uwadze dobro wszystkich mieszkańców Kielc. Każdy samorząd, aby mógł sprawnie funkcjonować powinien mieć ustalone zasady współpracy. Są one ustalane wspólnie z przedstawicielami, którzy zobowiązani są ich przestrzegać.
  - Jak powinni współpracować ze sobą wybrani przez mieszkańców przedstawiciele samorządu?
  - Jakimi cechami charakteru powinna wyróżniać się wybrana przez uczniów/mieszkańców osoba?
  - Jak myślicie, jakie zasady współpracy powinny obowiązywać przedstawicieli samorządu szkolnego i samorządu miejskiego.
- ✚ Nauczyciel zapisuje na kartonie propozycje, które posłużą do wypracowania zasad współpracy. **Załącznik 6.**



## Załącznik 6. – propozycje.

### Zasady współpracy


-  Słuchanie innych.
-  Odpowiadanie za swoje decyzje i czyny.
-  Praca dla siebie i innych.
-  Szanowanie swoich mieszkańców.
-  Tolerancja wobec innych narodowości.
-  Współpraca z innymi samorządowcami.

 **Podsumowanie.** Jako reprezentanci samorządu szkolnego współpracujecie na ustalonych zasadach. Podobne zasady współpracy obowiązują w samorządzie miejskim. Dzięki dawaniu dzieciom możliwości współdecydowania o sprawach dla nich ważnych, rozmawiania, szukania rozwiązań, słuchania się nawzajem – uczymy się szacunku, tolerancji, otwartości, oraz dbania o siebie, klasę i swoje miasto. Angażujemy się w sprawy najbliższe nam i naszej okolicy.

### 4. Wszyscy razem – to każdy z nas

**Cel:** Znaczenia współpracy w grupie

**Metoda:** Zabawa ruchowa – *Krzeselka*

 Nauczyciel dzieli uczniów na trzyosobowe grupy. Stają po jednej stronie sali. Zadaniem ich jest wykonanie krzeselka za pomocą splotu rąk i przeniesienie osoby na przeciwny koniec sali. Dzieci opracowują własną metodę na splecenie rąk, aby była skuteczna. W ostateczności możemy im zaproponować bezpieczny splot dłoni. Po wykonaniu ćwiczenia nauczyciel zadaje pytania:

- Czy to ćwiczenie było łatwe, czy trudne do wykonania? Dlaczego?
- Czy tylko silni uczniowie mogli sobie z tym ćwiczeniem poradzić?
- Jeśli ktoś jest sam, to łatwiej kogoś przenieść ?

- Jak współpracowaliście ze sobą?
  - Jakie zasady ustaliliście?
  - Czy były obawy o bezpieczeństwo swoje lub kolegi?
  - Sami, czy z pomocą nauczyciela wykonaliście to ćwiczenie?
- ✚ Podsumowanie: Nauczyciel wyjaśnia cel zabawy. Dobra współpraca dzieci i dorosłych jest bardzo istotna na każdym etapie rozwoju człowieka. Ważna jest podczas zabawy, w pracy i w czasie wypoczynku. Jeśli w samorządzie szkolnym lub w samorządzie miasta osoby, które nas reprezentują, współpracują ze sobą zgodnie i efektywnie, wtedy osiągają zaplanowane cele i uzyskują większe sukcesy. Każda osoba zajmująca odpowiednie stanowisko w urzędzie miasta jest ważna, potrzebna i ma swoje zadanie. Należy korzystać z wiedzy i doświadczenia innych i brać pod uwagę podpowiedzi swoich przełożonych.

## 5. Drzewko decyzyjne – o czym mogę decydować w swoim mieście?

**Cel:** Odpowiedzialność za podejmowanie decyzji.

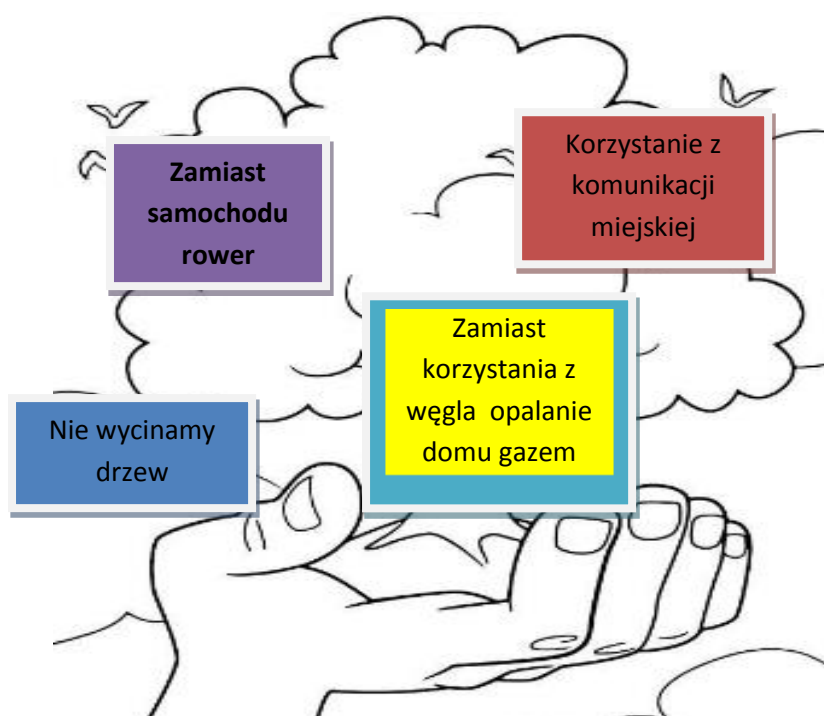
**Metoda:** Graficznego zapisu

- ✚ Celem tego zadania jest uświadamianie dzieciom, jak ważne są ich decyzje i jak wiele znaczą dla rozwoju naszego miasta.
- ✚ Nauczyciel przygotowuje 4 kartony z rysunkami drzew. Zadanie polega na podjęciu przez uczniów właściwej decyzji i zapisaniu jej w pustych kółkach. Dzieci podchodzą kolejno do poszczególnych drzewek i wpisują swoje propozycje, które mogą wpływać na lepsze życie w naszym mieście. Jak swoimi decyzjami mogą wpływać na życie wszystkich mieszkańców Kielc. Propozycje haseł do drzewek decyzyjnych: **Załącznik 7.**
  - czyste powietrze,
  - tereny rekreacyjne,
  - wzorowa nauka,
  - pomaganie innym.

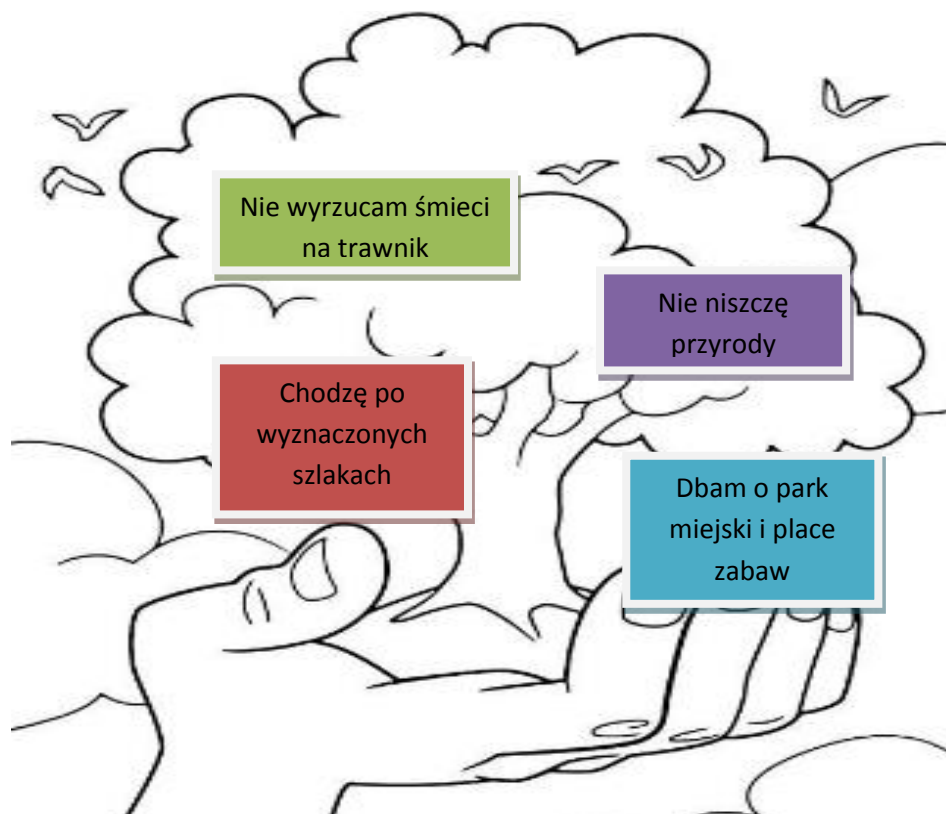
## Załącznik 7. – propozycje

### Drzewko decyzyjne

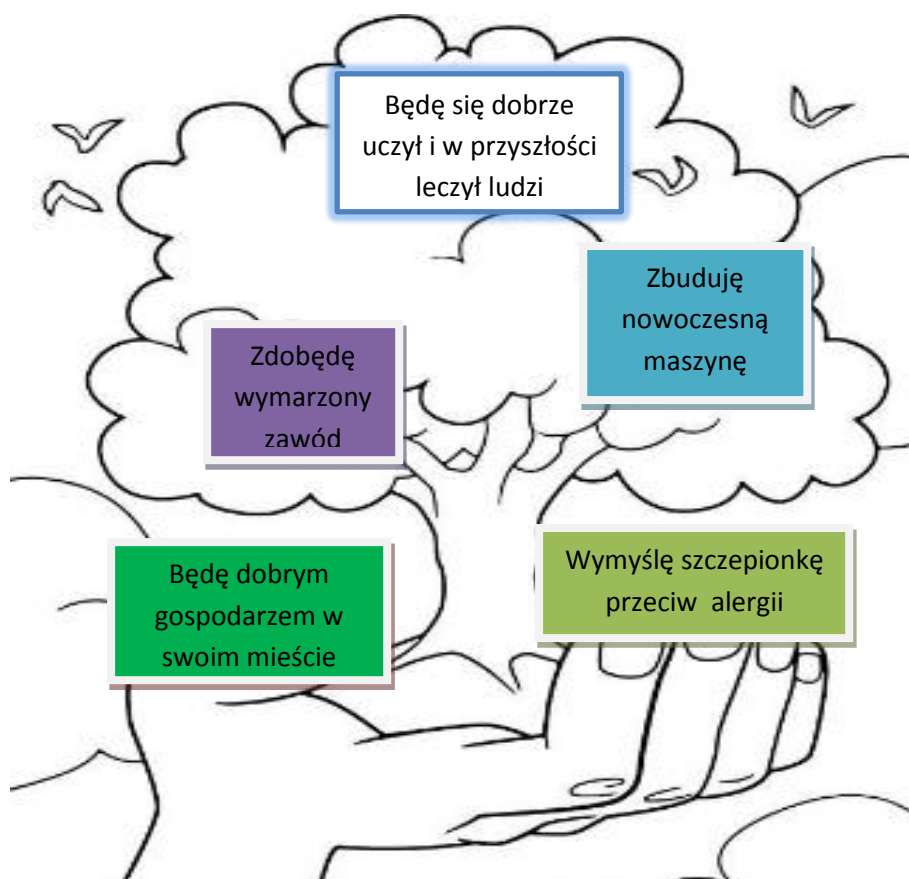
#### Czyste powietrze – propozycje



#### Tereny rekreacyjne – propozycje:



### Wzorowa nauka – propozycje:



### Pomaganie innym - propozycje



- Podsumowanie: Nauczyciel wyjaśnia: Wasze postępowanie będzie świadczyć o tym, w jakim mieście chcemy mieszkać. To co lubicie robić, często świadczy o tym, w czym jesteście dobrzy, jak umiecie pomagać innym i jak wasze decyzje wpływają na funkcjonowanie wszystkich mieszkańców miasta. Brak konsekwencji w ich stosowaniu skutkuje większymi wydatkami ze strony Urzędu Miasta. Te pieniądze pochodzą od mieszkańców, którzy mieszkają i pracują w naszym mieście.

## 6. Prezentacja multimedialna – „Spacer po Kielcach” (prezentacja w pliku)

**Cel:** Zachęcenie do odwiedzenia najciekawszych zakątków Kielc

**Metoda:** Oglądowa i działań praktycznych

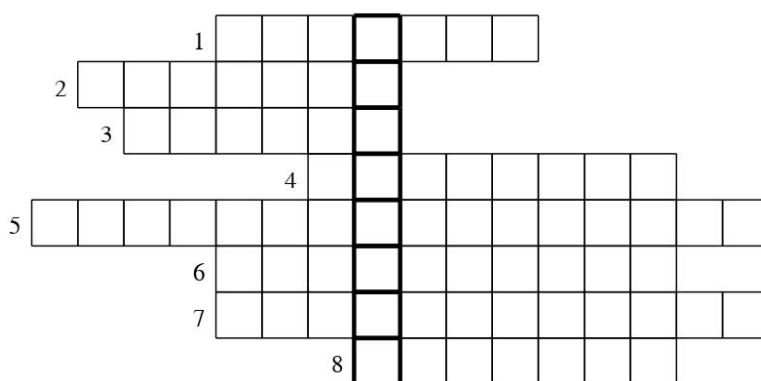
- Nauczyciel ma przygotowaną prezentację *Spacer po Kielcach*. **Załącznik 8.**

Uważnie obejrzyjcie prezentację o naszym mieście. Może znajdziecie miejsca, w których jeszcze nie byliście. Będzie okazja, aby wspólnie z klasą zaplanować wycieczkę i odwiedzić te piękne zakątki Kielc. Następnie rozwiążecie krzyżówkę. **Załącznik 9.** Musicie uważnie obserwować i słuchać informacji przedstawianych w prezentacji, aby prawidłowo rozwiązać krzyżówkę.

- Po prezentacji uczniowie w grupach pięcioosobowych rozwiążą krzyżówkę. Ich wspólna praca będzie świadczyć o tym, czy praca w grupie jest ważna i jakie wiadomości należy uzupełnić.

Rozwiąż krzyżówkę – hasło *Samorząd*

**Załącznik 9.**



- Imię księcia, który założył osadę Kielce
- Nazwa rzeki przepływającej przez Kielce
- Miejsce chętnie odwiedzane przez dzieci. Zbiór starych zabawek
- Najstarszy kościół w Kielcach
- Kielce są stolicą województwa
- Miejsce w którym znajduje się Amfiteatr
- Ma swoją siedzibę w Ratuszu na Rynku
- Budynek w kształcie UFO



- ✚ Podsumowanie: Kielce to miasto o wielkich tradycjach historycznych. Zachęca mieszkańców i turystów pięknymi widokami, ciekawymi obiektami muzealnymi, wspaniałymi miejscami do uprawiania sportów letnich i zimowych. Aby nasze miasto zawsze było tak urokliwe i atrakcyjne musimy wszyscy o nie dbać.

## **7. Zakończenie – blisko siebie.**

**Cel: Podsumowanie zajęć**

**Metoda: Zabawowa i niedokończonych zdań**

- ✚ Uczniowie siedzą w kręgu i muszą być uważni. **Ćwiczenie z kłębkami wełny.** Dzieci rzucają kłębek do siebie tworząc tzw. pajęczynę. Każdy kto otrzyma kłębek do ręki proszony jest o dokończenie zdań:
  - W moim mieście chciałbym ....
  - W moim mieście będę dbał o: ....
- ✚ Spróbujcie pociągnąć sieć - każdy we własnym kierunku.
  - Co się dzieje, jeśli każdy z was ciągnie sieć w innym kierunku?
  - Czy będziecie stać w tym samym miejscu, czy się przewrócicie?
  - Co się stanie, jeśli nitki zostaną przerwane?
  - Jaka atmosfera zabawy powinna nam pomagać w tej zabawie?
- ✚ Podsumowanie: Nauczyciel wyjaśnia: Ważne jest, byście byli blisko siebie, dbali o siebie, pomagali sobie, znali siebie. Na przykładzie tej zabawy możemy stwierdzić, że wszyscy uczniowie i mieszkańcy naszego miasta są potrzebni i powinni umieć ze sobą współpracować. Jeśli chcecie zmienić kierunek, należy o tym mówić - wtedy nie przewrócą się inni. Tak działa samorząd szkolny i miejski. Tylko życzliwe nastawienie do swoich kolegów i wzorowa współpraca daje możliwości do rozwoju i nauki każdego z nas.

## **8. Powrót do korzeni - legenda o powstaniu Kielc**

**Cel: Zapoznanie z legendą o powstaniu miasta Kielc, kolorowanie herbu Kielc.**

**Metoda: Ekspresji słownej i działania praktyczne – zaznaczanie odpowiedzi (prawda/fałsz), praca plastyczna – kolorowanka herbu Kielc.**

- ✚ Nauczyciel objaśnia zadanie. Każdy mieszkaniec naszego miasta powinien znać historię swojej miejscowości i symbole z nią związane. Wysłuchajcie legendy o powstaniu miasta Kielce. Postarajcie się zapamiętać kto założył miasto Kielce, od jakiego zwierzęcia pochodzi kielc znaleziony przez księcia, oraz który kościół powstał na terenie Kielc jako pierwszy. Na te i inne pytania znajdziecie odpowiedź po wysłuchaniu legendy. Posłuchajcie. **Załącznik 10.**



Źródło: <https://www.polskatradycja.pl/legendy/swietokrzyskie/legenda-o-powstaniu-kielc.html>

- ✚ Polecenie nauczyciela. Na podstawie wysłuchanej legendy udzielcie odpowiedzi na pytania. Jeśli zdanie będzie prawdziwe klaszczecie w dłonie, jeśli fałszywe chowacie ręce do tyłu.

**Pytania dotyczące legendy:**

- ❖ Polacy, Czesi i Ukraińcy mają wspólne korzenie. P/F
  - ❖ Pierwsza stolica Polski to Kielce. P/F
  - ❖ Mieszko był legendarnym założycielem miasta Kielce. P/F
  - ❖ Kły zwierzęcia były początkiem nazwy miasta Kielce. P/F
  - ❖ Silnica dodała sił i odwagi zatrutemu księciu. P/F
  - ❖ W herbie miasta widnieją litery CK.
- ✚ Na zakończenie zajęć praca plastyczna. Pokolorujcie herb Kielc zgodnie z obowiązującymi kolorami.

Załącznik 11.

Herb Kielc - wypełniony i do kolorowania – demonstracja



**Kielce**



**Kielce**

- ✚ Praca domowa - Nauczyciel proponuje zabawę z rodzicami. Zagrajcie z rodzicami lub domownikami w grę, która nazywa się „City tycoon”. Polega na zbudowaniu miasta, a punkty, które się zdobywa są punktami zadowolenia mieszkańców. Powodzenia.

# Kielce - to my!

Załącznik 1.



**ELKCIE**

Załącznik 2.



LSPKAO



### Załącznik 3.

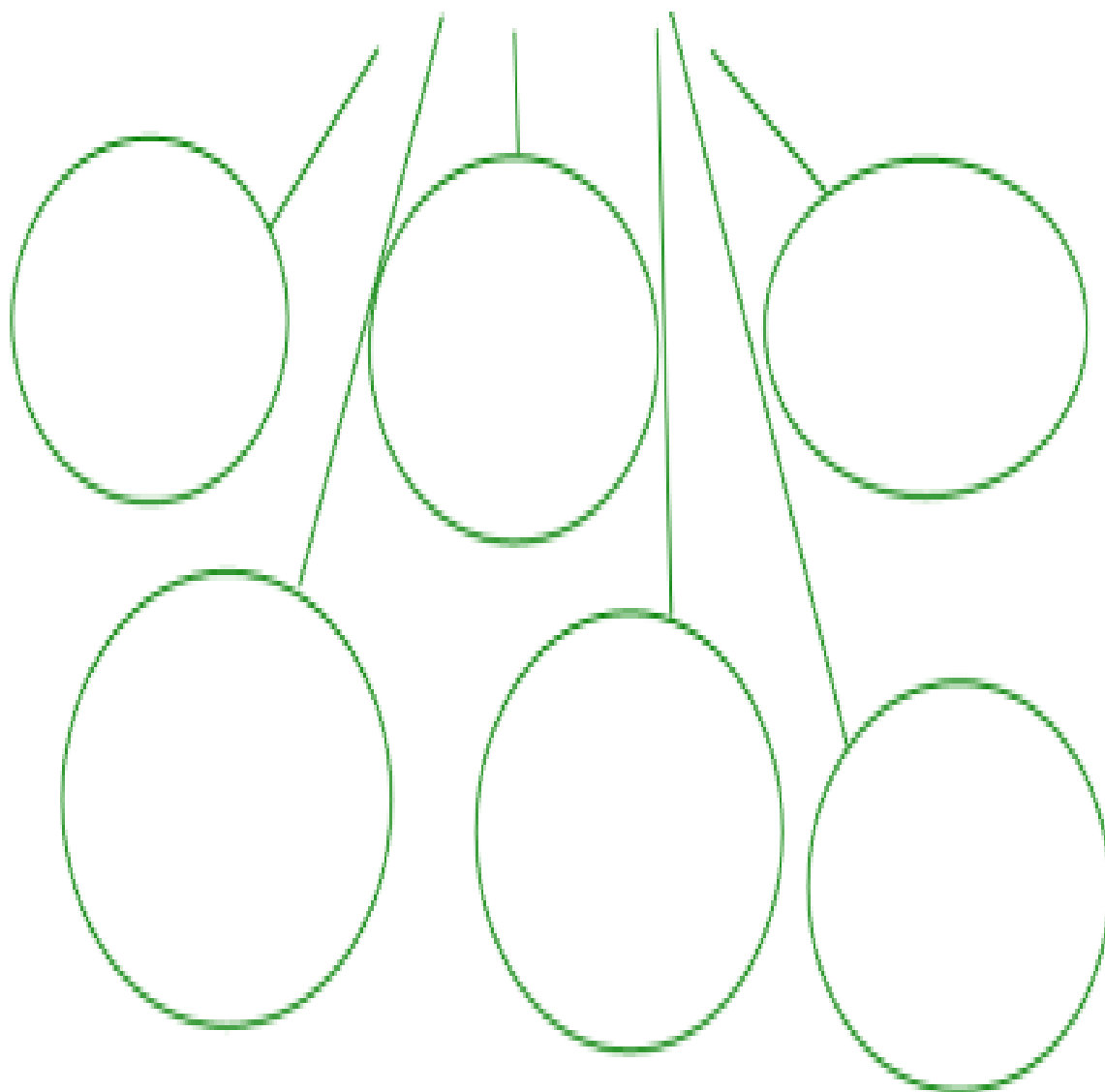
#### Informacja o Kielcach

Kielce to stolica województwa świętokrzyskiego. Prawa miejskie nabyło w 1259 roku. Położone w Górach Świętokrzyskich nad rzeką Silnicą. Liczy ponad 185 tysięcy mieszkańców. Doskonałe położenie między dwiema stolicami Polski: Krakowem i Warszawą sprawia, że jest to miasto o wysokim potencjale rozwojowym. W mieście istnieje kilka wyższych uczelni, między innymi UJK, Politechnika Świętokrzyska, Akademia Nauk Stosowanych. Ze względu na wyjątkowe walory geologiczne Kielce są często nazywane „największym muzeum geologicznym pod otwartym niebem”. Dużą część powierzchni miasta stanowią tereny cenne przyrodniczo, w tym 5 rezerwatów przyrody: Kadzielnia, Wietrznia, Ślichowice, Karczówka, Biesak (Białogon). Ze względu na ukształtowanie terenu Kielce są idealnym miejscem do uprawiania kolarstwa. W zimie, w Kielcach i najbliższej okolicy, można pojeździć na nartach. Wśród licznych obiektów muzealnych polecamy do zwiedzania Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej będący dawnym, kieleckim więzieniem, Muzeum Zabawek i Zabawy posiadające jedną z największych kolekcji zabawek w Polsce, Muzeum Stefana Żeromskiego, Pałac Biskupów Krakowskich będący obecnie Muzeum Narodowym, ulicę Sienkiewicza z licznymi zabytkowymi kamieniczkami, Rynek Miejski z Ratuszem, dworzec autobusowy oraz wiele innych miejsc związanych z historią i tradycją miasta. Po trudach zwiedzania można się zrelaksować w przepięknie położonym Ogrodzie Botanicznym.

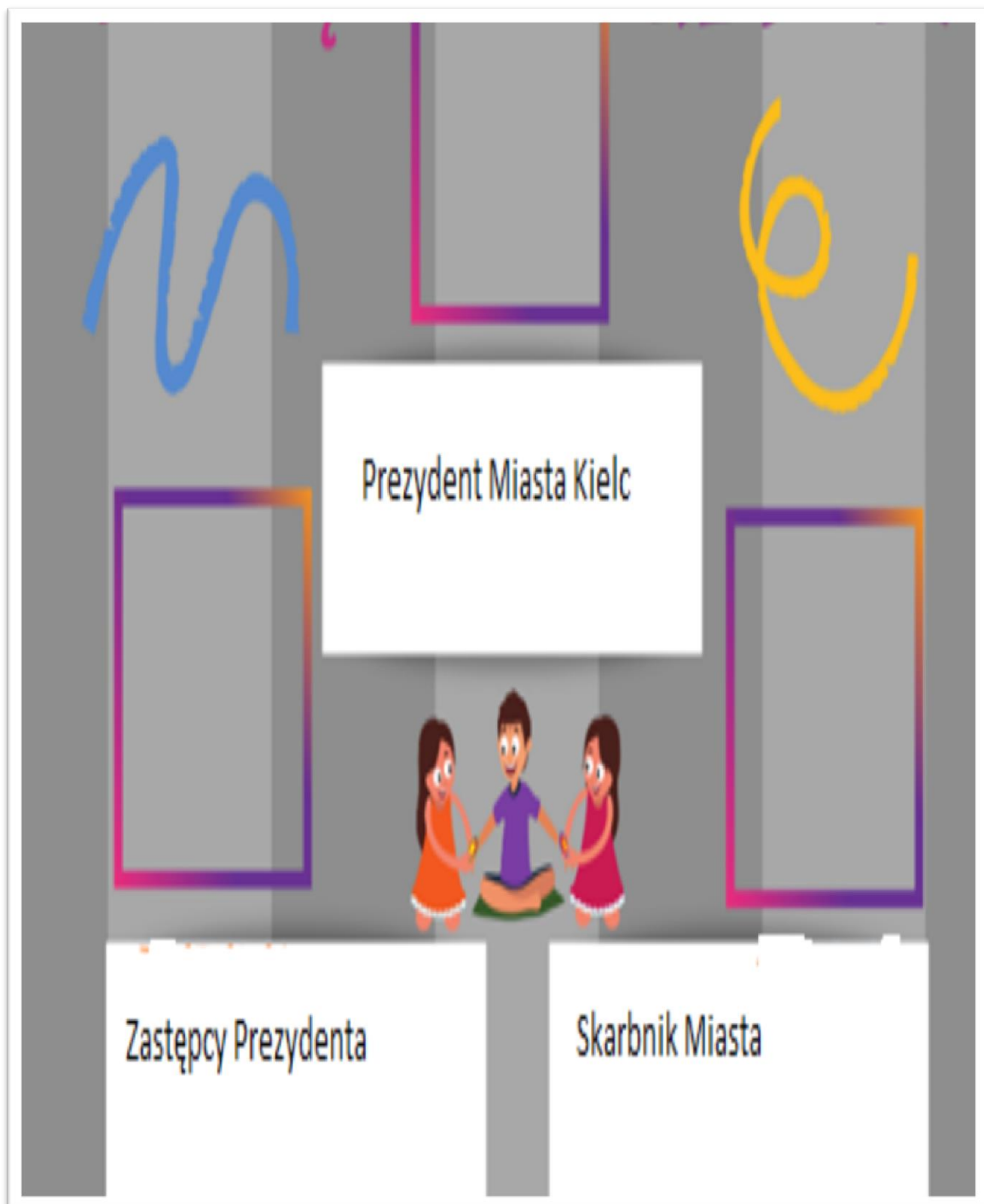
Na Kadzielni można zjechać tyrolką - jedną z najdłuższych w Polsce, oraz zwiedzić liczący 140 metrów długości system jaskiniowy. Natomiast w sezonie letnim w Amfiteatrze na Kadzielni można wziąć udział w jednym z licznych koncertów muzyczno - tanecznych. W ciągu ostatnich lat dzięki prężnie rozwijającym się Targom Kielce, miasto stało się również silnym ośrodkiem targowym i wystawienniczym. Najważniejsze z odbywających się tu imprez to: Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego, Międzynarodowe Targi Budownictwa Drogowego, Maszyn Budowlanych i Pojazdów Specjalistycznych oraz Międzynarodowa Wystawa Budownictwa i Wyposażenia Kościołów, Sztuki Sakralnej.

Załącznik 4.

# SAMORZĄD



## Samorząd miejski



## **Zasady współpracy**

Załącznik 7.

## Drzewko decyzyjne





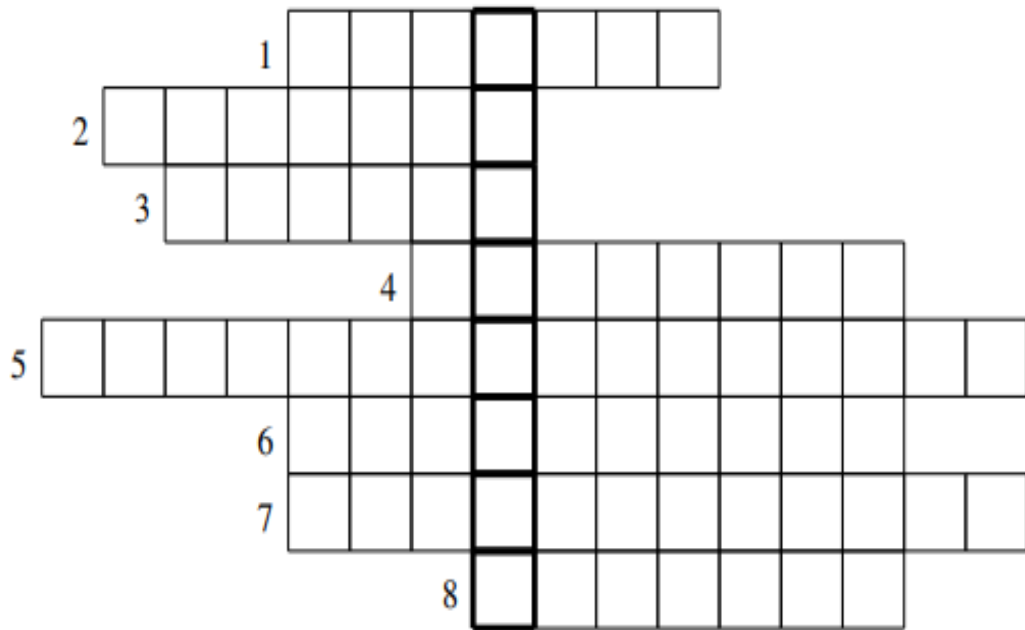
**Załącznik 8.**

**Prezentacja multimedialna – *Spacer po Kielcach***

W pliku.

## Załącznik 9.

### Rozwiąż krzyżówkę



1. Imię księcia, który założył osadę Kielce
2. Nazwa rzeki przepływającej przez Kielce
3. Miejsce chętnie odwiedzane przez dzieci. Zbiór starych zabawek
4. Najstarszy kościół w Kielcach
5. Kielce są stolicą województwa
6. Miejsce w którym znajduje się Amfiteatr
7. Ma swoją siedzibę w Ratuszu na Rynku
8. Budynek w kształcie UFO

## Załącznik 10.

### Legenda o powstaniu Kielc

Działo się to za panowania króla Bolesława Śmiałego, kiedy tereny państwa porastała gęsta puszcza. Zbliżał się wieczór, umilkły już rogi myśliwskie i psie gonitwy. W puszczy robiło się coraz ciszej i ciemniej. Z gęstej ściany lasu wyjechał na swym koniu jeździec. Zadał w róg myśliwski. Dźwięk ten był potężny i rozdzierał ciszę lasu. Gdy głos rogu ucichł zapadła znów cisza, nie było żadnej odpowiedzi.

Długo jeszcze zabłąkany, młody Książę Mieszko, syn Bolesława Śmiałego, próbował zwołać rozproszoną po świętokrzyskiej puszczy drużynę myśliwską. Zmęczony długim polowaniem Książę ułożył się na mchu pod wielkim drzewem. Zamknął opadające już powieki i zapadł w głęboki sen. Mieszko śnił, że napadli go w lesie groźni zbójcy. A on, jako odważny potomek Piastów zmierzył się z nimi w nierównej walce. Czuł się przepełniony cudowną mocą, dzięki której pokonywał zbójców. Ranni napastnicy ratowali swe życie ucieczką. W końcu pozostał tylko jeden zbójca, który aby ocalić swoje życie poddał się księciu. Zmęczony i spragniony wody Mieszko, chciał ugasić swoje pragnienie. Pokonany zbójca podał mu swoją miedzianą butelkę. Spragniony Mieszko napił się z butelki i grymas bólu wykrzywił mu twarz. Jad był piekielnie silny, bo palił ogniem gardło. Nagle dostrzegł niezwykłą jasność bijącą z kępy młodych modrzewi. Mieszko poznał, że jest to święty Wojciech, który nakreślił pastorałem na murawie kręty szlak. Po chwili tym właśnie śladem popłynął srebrzysty strumień zimnej wody. Spragniony Mieszko pił ją łapczywie do momentu, aż ugasił pragnienie.

I wtedy Książę ocknął się z dziwnego snu i zobaczył spływający z szumem po kamieniach strumień. Napił się z niego smacznej, zimnej wody i zadał w róg. Odpowiedziały mu szybko radosne okrzyki i pohukiwania zaniepokojonej o pana myśliwskiej drużyny. Po chwili wyłonił się z lasu orszak łowiecki Mieszka. Kiedy Książę miał już odjeżdżać, obejrzał się i zauważył bielejące w leśnej murawie olbrzymie kły – pozostałość po jakimś niespotykanym rozmiarów zwierzęciu. Po powrocie oznajmił wszystkim, iż w miejscu, w którym nocował, zbuduje gród z kościołem. Dotrzymał słowa i w miejscu, w którym miał dziwny sen wybudowano kościół pod wezwaniem św. Wojciecha. A strumień w którym Książę ugasił pragnienie nazwano Sinicą. Nowo powstałej osadzie, na pamiątkę znalezionych przez Mieszka kłów nadano nazwę Kielce.

Źródło: <https://www.polskatradycja.pl/legendy/swietokrzyskie/legenda-o-powstaniu-kielc.html>

#### Pytania dotyczące legendy:

- ❖ Polacy, Czesi i Ukraińcy mają wspólne korzenie. P/F
- ❖ Pierwsza stolica Polski to Kielce. P/F
- ❖ Mieszko był legendarnym założycielem miasta Kielce. P/F
- ❖ Kły zwierzęcia były początkiem nazwy miasta Kielce. P/F
- ❖ Silnica dodała sił i odwagi zatrutemu księciu. P/F
- ❖ W herbie miasta widnieją litery CK.

Załącznik 11.

## Herb Kielc



**Kielce**



# Kielce

**Opracowanie:**

Jadwiga Grzyb nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Zespole Placówek Oświatowych nr 1 w Kielcach, dyrektor szkoły.